

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ Α.Θ.Μ. ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ Κ.Κ. ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ 2020

Ο Πατήρ εύδοκησεν. Ο λόγος σάρξ ἐγένετο.

Καί ἡ Παρθένος ἔτεκε θεόν ἐνανθρωπήσαντα.

Ἄστηρ μηνύει. Μάγοι προσκυνοῦσι.

Ποιμένες θαυμάζουσι καί ἡ κτίσις ἀγάλλεται.

(Τροπάριον Αἶνων ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων)

Σήμερον ἡ Ἑκκλησία ἔορτάζει πανηγυρικῶς, δοξολογικῶς καί εὐχαριστιακῶς θεοῦ συγκατάβασιν πρός τόν ἄνθρωπον. Σήμερον ἡ Ἑκκλησία κηρύττει εἰς τά μέλη της καί διαλαλεῖ εἰς τήν οἰκουμένην καί σύμπασαν τήν κτίσιν τόν σύνδεσμον καί τήν ἔνωσιν οὐρανοῦ καί γῆς καί τήν συνάντησιν θεοῦ καί ἀνθρώπου. Σήμερον ἐπληρώθη ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, «ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καί ἐμπεριπατήσω» (Λευιτ. 26, 11- Β' Κορ. 6, 16). Σήμερον ἡ εὔσπλαγχνία τοῦ θεοῦ ὑπερέβη τήν δικαιοσύνην Αὐτοῦ. Σήμερον ὁ θεός ἐπλήρωσε τήν κτίσιν συγγνώμης καί ἀφέσεως. Σήμερον ὁ θεός ἔξαπέστειλε λύτρωσιν τῷ λαῷ Αὐτοῦ (Λουκ. 1, 68). Σήμερον ὁ θεός «καταλλάσσει τόν κόσμον Ἐαυτῷ ἐν Χριστῷ» (Β' Κορ. 5, 19). Σήμερον ὁ θεός «ὑπερεῖδε τούς χρόνους τῆς ἀγνοίας» (Πράξ. 17, 30) καί τῆς ἀμαρτίας τοῦ ἀνθρώπου καί ἐπεσκέφθη αὐτόν ἐν τῷ Μονογενεῖ Υἱῷ καί Λόγῳ Αὐτοῦ.

Ἐνεργῶν ἐξ ἄκρας φιλανθρωπίας ὁ θεός, ηύδοκησε, ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων, νά ἐμφανισθῇ εἰς τόν κόσμον σωματικῶς καί ὄρατῶς ὁ ὁμοούσιος καί συμπάρεδρος τῷ θρόνῳ Αὐτοῦ ὁ λόγος καί ὁ Υἱός Αὐτοῦ ὁ Μονογενής καί ἀγαπητός. Κατά τόν Εὐαγγελιστήν τῆς ἀγάπης «ὁ λόγος σάρξ ἐγένετο καί ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν». (Ἰωάν. 1,14). Συνευδοκῶν τῷ Πατρί ὁ Υἱός προσέλαβε σάρκα ἐκ Πινεύματος Ἅγίου καί Μαρίας τῆς Παρθένου. Προσέλαβε σάρκα λογικήν καί ἔμψυχον καί ἔτέχθη σαρκὶ ἐκ τῆς Παρθένου. Οὕτως ἐπληρώθη ἡ τοῦ Ἡσαΐου πρόρρησις , «ίδού ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξῃ καί τέξεται Υἱόν καί καλέσουσι τό ὄνομα Αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ, ὃ ἔστι μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ θεός». (Ἡσαΐου 7, 14 / Ματθ. 1, 23). Ὡς λέγει ὁ ὑμνῳδός, «ὁ θεός ἄνθρωπος γίνεται, ἵνα θεόν τόν ἄνθρωπον ἀπεργάσηται». Ὡς λέγει ὁ ἔγκριτος Πατήρ τῆς Ἑκκλησίας ἄγιος Αθανάσιος , «ὁ τοῦ θεοῦ λόγος ἐνηνθρώπησεν, ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν καί αὐτός ἐφανέρωσεν ἔαυτόν διά σώματος, ἵνα ἡμεῖς τοῦ ἀοράτου Πατρός ἔννοιαν λάβωμεν» (Περί Ἐνανθρωπήσεως, 54). Πῶς ἐγένετο τοῦτο; Πῶς ἔλαβε χώραν σύλληψις καί τόκος ἄνευ σπορᾶς; Ἐγένετο, καθότι ὡς εὐηγγελίσθη ὁ ἄγγελος τῇ Παρθένῳ, τό «γεννημένον ἄγιον κληθήσεται Υἱός θεοῦ» (Λουκ. 1, 35) καί καθ' ὅτι, ὡς γέγραπται, «Ὄπου βούλεται θεός, νικᾶται φύσεως τάξις». Η Παρθένος ἔτεκε θεόν Ἐνανθρωπήσαντα, οὐχί θεοποιηθέντα ἄνθρωπον, διό καί ὡς θεοτόκος μεγαλύνεται. Τοῦτο ἐγένετο οὕτω διά τήν ἀναγέννησιν, ἀνάπλασιν καί μεταμόρφωσιν ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ὁ ἄνθρωπος προσελήφθη ἀπό τόν θεόν ἐν Χριστῷ, ἵνα οὕτω

τῆς Θεότητος μετάσχη, ὅπως «γένηται κοινωνός θείας φύσεως» κατά τόν ἀπόστολον Πέτρον (Πέτρ. Β', 1,4) καί «καὶνή κτίσις» κατά τόν ἀπόστολον τῶν Ἑθνῶν, (Κορ. Β', 5, 17- Γαλ. 6, 15). Ή εὐπρεπεστάτη αὕτη ἀλλοίωσις τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀλλαγὴ δηλαδή αὕτου ἀπό γηῖνου εἰς οὐράνιον ἄνθρωπον, συντελεῖται μυστικῶς καί ἀληθῶς τῇ συνεργίᾳ τοῦ ἀνθρώπου, ἐπειδή ὁ Ἐνανθρωπήσας Χριστός προσέλαβε ὅλον τόν ἀνθρωπον –ὅλον με ἀνείληφας ὅλος συναφείᾳ ἀσυγχύτῳ- ψάλλει ἡ Ἐκκλησία.

Τό οὐρανοκίνητον καί θεοκίνητον τοῦτο μυστήριον μαρτυρεῖται κατερχόμενον καί τελεσιουργούμενον εἰς τόν ροῦν τῆς ἀνθρωπίνης ἴστορίας.

Ἀποκαλύπτεται εἰς τούς χρόνους τῆς ἀπογραφῆς τῶν ἀνθρώπων ἐπί Ρωμαίου αὐτοκράτορος Ὁκταβιανοῦ Αὐγούστου εἰς πᾶσαν τήν οἰκουμένην καί εἰς τούς τόπους τῆς οὐδαμῶς ἔλαχίστης ούσης Βηθλεέμ τῆς ἀγίας. Εἰς αὐτό καλεῖται νά μετάσχῃ ἡ κτίσις ὅλη. Οἱ οὐρανοί δι' ἀστέρος λαμπροῦ ὁδηγοῦν μακρόθεν μάγους σιφούς Περσῶν βασιλεῖς ἐρευνητάς τοῦ στερεώματος ὡς ἀπαρχήν τῆς ἐξ Ἐθνῶν Ἐκκλησίας. Οἱ ἄγγελοι ἐξ οὐρανοῦ, ψάλλοντες τό «Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπί γῆς εἰρήνη», καλοῦν ποιμένας ἀγραυλοῦντας καί καλλιεργητάς τῆς γῆς ἐκ τῆς πλησιοχώρου κώμης τῶν ποιμένων. Μάγοι καί ποιμένες ὁμοῦ προσέρχονται καί κύπτοντες εὐλαβικῶς προσκυνοῦν, προσφέροντες τά δῶρα αὐτῶν, καθότι «ἀναγνωρίζουν ἐν τῷ σπηλαίῳ ὡς βρέφος κείμενον τόν ἄχρονον».

Οὗτος, ὁ σάρκα φορέσας δι' ἡμᾶς, σαρκί νηπιάσας, ἐν σπηλαίῳ γεννηθείς, ἐν φάτνῃ ἀνακλιθείς καί σπαργάνοις εἰλιχθείς, εἴναι ὁ «ἀρχόμενος ὥσει ἐτῶν τριάκοντα» (Λουκ. 3, 23), γνωρισθείς καί πιστευθείς ὡς Ἱησοῦς Χριστός, Υἱός τοῦ Θεοῦ καί Υἱός τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ἀπό Ναζαρέτ, ὁ θεάνθρωπος, ἐν τῇ μιᾷ ὑποστάσει Αὔτοῦ, ἐν δύο φύσεσι, θελήσεσι καί ἐνεργείαις. Εἴναι «ὁ χρισθείς ὑπό τοῦ Θεοῦ Πνεύματι Ἁγίῳ καί δυνάμει καί διελθών εὑεργετῶν καί ἰώμενος τούς ἀνθρώπους» (Πράξ. 10, 38) καί διά τοῦ Σταυροῦ, τῆς ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως καί τῆς Ἀναλήψεως Αὔτοῦ ἀναβιβάσας τό τῆς Ἐνανθρωπήσεως πρόσλημα καί καθίσας αὐτό ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός καί θεώσας αὐτό.

Καθίσας ὁ Χριστός ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός, ἀπέστειλε παρ' Αὔτοῦ Πνεῦμα Παράκλητον, Πνεῦμα παραμυθίας, Πνεῦμα φωτισμοῦ τῆς διανοίας καί δυνάμεως φρονήματος εἰς τούς μαθητάς Αὔτοῦ. Τό ἔργον Αὔτοῦ τῆς συνδιαλλαγῆς τοῦ Θεοῦ καί ἀνθρώπου, τῆς εἰρήνης, τῆς ἀγάπης ἔτι καί πρός τούς ἔχθρούς, τοῦ ἀγιασμοῦ καί τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν, ἐπιτελεῖται μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος ὑπό τοῦ Σώματος Αὔτοῦ, τῆς Ἐκκλησίας, «τήν ὅποιαν ἡγάπησε καί Ἐαυτόν παρέδωκεν ὑπέρ αὐτῆς», (Ἐφεσ. 5, 25) καί τῆς ὅποιας Οὗτος εἴναι ἡ κεφαλή. Η Ἐκκλησία εἴναι ὅχι μόνον ἡ μαρτυρία τῆς ἐπί γῆς εὑεργετικῆς ἐνσάρκου παρουσίας Αὔτοῦ, ἀλλά καί ὁ συνεχιστής τοῦ ἔργου Αὔτοῦ. Προσλαμβάνει τόν ἀνθρωπον ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους τῆς ζωῆς του. Τόν καθιστᾷ διά τοῦ Βαπτίσματος μέλος αὐτῆς, ἐξημερώνει καί κατακοσμεῖ τά ἡθη του. Ἀρνεῖται οἰανδήτινα βίαν. Τρέφει πεινῶντας, ἀποφυλακίζει φυλακισμένους. Εἴναι ὅσις πηγῆς ὕδατος ζῶντος εἰς τήν ἔρημον καί μοναξιάν τοῦ κόσμου, τόπος προσευχῆς διά θεραπείαν τῶν προσβληθέντων ἐκ τῆς λοιμώδους νόσου τοῦ Covid -19 καί προμηθεύς ποικίλης βιοηθείας εἰς τούς πληγέντας ἐκ τῶν μέτρων προστασίας ἐξ αὐτῆς.

Τό ἔργον τοῦτο ἡ Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων καί ἡ μετ' αὐτῆς Ἅγιοταφιτική Ἄδελφότης, φύλαξ τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων, ἐπιτελεῖ εἰς τούς τόπους τῆς κατά σάρκα ἴστορικῆς ἐμφανείας τοῦ Χριστοῦ, σήμερον δέ εἰς τόν τόπον τῆς κατά σάρκα γεννήσεως Αὔτοῦ, εἰς τό ταπεινόν θεοδέγμον Σπίλαιον καί τήν πτωχήν φάτνην καί τήν μεγαλοπρεπῆ Κωνσταντίνειον καί Ἰουστινιάνειον Βασιλικήν. Ἐν ᾧ ἀναφωνεῖ ἐν χαρᾷ, «παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱός καί ἐδόθη

ήμιν», προσεύχεται ύπέρ εἰρήνης τῆς Μέσης Ανατολῆς, εύημερίας τοῦ ποιμνίου αὐτῆς ἐπιτοπίως καὶ ὅπου γῆς καὶ ἔλευσεως καὶ πάλιν εὔσεβῶν προσκυνητῶν, ἵνα συνεορτάσωσι μετά τῆς Μητρός τῶν Ἑκκλησιῶν τὴν Μητρόπολιν τῶν ἔορτῶν εἰς τὸν τόπον, ἐνῷ ἐτέχθη ὁ Ἀρχων τῆς εἰρήνης.

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Βηθλεέμ, ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2020

Διάπυρος πρός Κύριον εὐχέτης,

ΘΕΟΦΙΛΟΣ Γ'

Πατριάρχης Ἱεροσολύμων

ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ

Τήν Τετάρτην, 25ην Ἰουνίου/ 8^η Ιουλίου 2020, ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατέρος ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος προέβη εἰς τὴν κάτωθι δήλωσιν ὑπέρ διατηρήσεως τοῦ Καθεστῶτος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἁγίας Σοφίας ἀγγλιστί:

Statement of His Beatitude Patriarch Theophilos III

on the Status of the Hagia Sophia Shrine

It is with utmost seriousness that We express Our concern over recent calls from members of the Turkish government to alter the current status of the Hagia Sophia from a museum to a mosque.

This magnificent Byzantine Church structure, which captivates the world until today, has a history stretching even farther back into Christendom than the 6th century. Over the course of generations, the region and its people have passed through challenging times that have left painful memories. However, it has been to Turkey's credit that for nearly 100 years it has administered the Hagia Sophia as a museum in order to maintain an extent of neutrality over the site. Subsequently, people from all over the world and from every background are able to enjoy its spiritual, architectural, and historical splendor.

Furthermore, museum status, i.e. indiscriminate accessibility, to Hagia

Sophia has bore fruit where there otherwise could have been further contention. Hagia Sophia today remains a symbol of tolerance. Some may find spiritual refreshment within its boundaries, others may be inspired by its testament to human accomplishment, and others may view it through individual prisms of meaning. However, this array of outcomes does the best possible justice to the site, which without question was always intended to inspire awe and to glorify Almighty God.

As stewards of sacred heritage in Jerusalem and the Holy Land, for nearly 2,000 uninterrupted years, in a land over which three Abrahamic faiths lay equal claim, We strongly attest to the fact that accessibility promotes peace and mutual respect, whereas attitudes of exclusivity promote conflict and bitterness. We hope and pray, for the benefit of all people of good will, and for Turkey as a nation with the potential to influence our entire region down a path of growth and mutual co-existence, that the present status of the Hagia Sophia is respected and preserved.

THEOPHILOS III

PATRIARCH OF JERUSALEM

Η δήλωσις αύτη ύπογραμμίζει ίδιαιτέρως ἐλληνιστί δι “Ημεῖς ὡς ἔμπεπιστευμένοι κληρονομίαν ἐπί δύο χιλιάδας ἔτη ἀδιακόπτως εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ τὴν Ἀγίαν Γῆν, εἰς τὴν ὁποίαν αἱ τρεῖς Μονοθεϊστικαὶ θρησκεῖαι ἀνάγοντ τὴν ἀρχήν αὐτῶν εἰς τὸν Πατριάρχην Ἀβραάμ καὶ ἔχοντ ̄σας ἀξιώσεις, ἐπιμαρτυροῦμεν τό γεγονός δι τὸν ἀποκλειστικότης προάγει τὴν εἰρήνην καὶ τὸν ἀμοιβαῖον σεβασμόν, ἐν ᾧ ἡ ἀποκλειστικότης προάγει τὴν ἔριδα καὶ τὴν πικρίαν.

Προσευχόμεθα διά τό ὅφελος ὅλων τῶν ἀνθρώπων καλῆς θελήσεως καὶ διά τὴν Τουρκίαν ὡς ἔθνος μέ τὴν δυνατότητα νά ἐπηρεάσῃ ὀλόκληρον τὴν περιφέρειαν ἥμῶν πρός τὴν ὁδόν τῆς αὐξήσεως καὶ τῆς ἀμοιβαίας συνυπάρξεως διά τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ ἐπικρατοῦντος καθεστῶτος τῆς Ἀγίας Σοφίας.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας

Ο Π. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΤΑΡ ΔΕΝ ΑΝΗΚΕΙ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ό π. Νικόλαος Μάταρ, Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν πόλιν Corona τῆς πολιτείας Καλιφορνίας τῶν Ἕνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς, ἔξακολονθεῖ ψευδῶς νά ἰσχυρίζηται δι τὴν ἐνεργεῖ ὑπό τὴν εὐλογίαν καὶ καθοδήγησιν τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων παρά τά ἀναρτώμενα ἐνταῦθα, Ἀπολυτήριον Γράμμα, Release Letter, τό ὁποῖον ἔχορηγήθη αὐτῷ ἀπό τοῦ ἔτους 2018 καὶ ἀπεστάλη εἰς τὴν κανονικήν Ἐκκλησιαστικήν αὐτοῦ Ἀρχήν, ἢτοι τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Φασιανῆς κ. Ἀντώνιον εἰς Νέαν Υόρκην:

Άριθμ. Πρωτ.

75

Τῷ Θεοφιλεστάτῳ

Ἐπισκόπῳ Φασιανῆς

Κ. Ἀντωνίῳ

Πρωτοσυγκελλεύοντι Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς

Εἰς Νέαν Ὑόρκην

Θεοφιλέστατε,

Μετά πολλῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης ἐκομισάμην τήν ὑπὸ Άριθμ. Πρωτ. 210/17 καὶ ἀπό 28^{ης} Νοεμβρίου 2017 ἐπιστολὴν τῆς ὑμετέρας λίαν ἀγαπητῆς Θεοφιλίας, ἀναφορικῶς μέ τήν ὑπόθεσιν τοῦ ἐν Corona Καλιφορνίας πρεσβυτέρου Νικολάου Μάταρ καὶ τῆς Κοινότητος τοῦ Γενεθλίου τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἡτις ἤρνήθη νά ὑπαχθῇ εἰς τήν πνευματικήν ἐποπτείαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς.

Διαμελετήσαντες ὅθεν ταύτην εἰς τήν Συνεδρίαν τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, καθηκόντως φέρω εἰς γνῶσιν τῆς ὑμετέρας Θεοφιλίας, ὅτι τό ἡμέτερον Πατριαρχεῖον ἀπό τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Βικαριάτου καὶ ἐντεῦθεν οὐδεμίαν ὄργανικήν σχέσιν ἔχει μετά τοῦ ὧς ἄνω ἱερέως, ἔχορηγήσαμεν δέ εἰς αὐτὸν Ἀπολυτήριον Γράμμα, καθότι οὗτος ἐτύγχανε κανονική χειροτονία τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων.

Ἐφ' οἶς, συναποστέλλων ἀντίγραφον τοῦ Ἀπολυτηρίου Γράμματος αὐτοῦ, διαβιβάζω αὐτῇ τάς εὐχάς καὶ τήν ἀγάπην τοῦ Μακαριωτάτου καὶ ἀποδίδων αὐτῇ τόν ἐν Κυρίῳ ἀσπασμόν ἀπό τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοδόχου Αὐτοῦ Τάφου, διατελῶ.

Ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ, θιη̄ Φεβρουαρίου θ'.

Μετά τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης,

ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ

Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντίνης

Γέρων Ἀρχιγραμματεύς

RELEASE LETTER

By this Patriarchal letter, We verify that the Reverend Father Nikolaos Matar, a priest of the Patriarchate of Jerusalem, following a resolution of the Holy and Sacred Synod that was duly convened on 22 FEBRUARY 2018, has been canonically released from the roll of the clergy of the Patriarchate. This release was granted without prejudice or as a consequence of any

ecclesiastical discipline, and Father Nikolaos Matar is free to be received into any canonical Orthodox jurisdiction without impediment.

In witness thereof, We have caused Our seal to be affixed to this Letter in the Holy City of Jerusalem, on the 19th day of MARCH in the year of Our Lord 2018.

THEOPHILOS III
PATRIARCH OF JERUSALEM

Τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων καταγγέλλει τήν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ καὶ τῶν ἰστοσελίδων αὐτοῦ καὶ προσεπιδηλοῦ ὅτι οὐδεμίαν σχέσιν, συνεργασίαν ἢ ἐπικοινωνίαν ἔχει μετά τοῦ Πατρός Νικολάου Μάταρ πρός γνῶσιν καὶ ὠφέλειαν τοῦ Ὁρθοδόξου ποιμανίου ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἀλλαχοῦ καὶ ὅτι ὑπὸ οὐδενός ἐκπροσωπεῖται εἰς τήν Ἀμερικήν .

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας

ΠΑΣΧΑΛΙΟΙ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Κατά τήν ἔορτήν τοῦ Πάσχα, τό ἔτος τοῦτο, 2020, κοινῇ συμφωνίᾳ δέν
ἀντηλλάγησαν ὡς εἴθιστο ἐπισκέψεις μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν Ἱεροσολύμων, λόγῳ
τῆς ἐνσκηψάσης ἐπιδημίας τοῦ ἵου καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ Μακαριώτατος Πατήρ ἡμῶν
καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος ἐπέδωσεν ἴδιοχείρως Πασχαλίους
ἐπιστολάς, εἰς τόν Κουστωδόν τῆς Ἅγιας Γῆς, ὁσιολογιώτατον π. Φραγκίσκον
Πατόν, εἰς τόν Λατīνον Πατριάρχην εἰς τά Ἱεροσόλυμα Μακαριώτατον Pierbattista
Pizzaballa, εἰς τόν Μακαριώτατον Ἀρμένιον Πατριάρχην εἰς Ἱεροσόλυμα Νουρχάν
Μανουκιάν καὶ εἰς τόν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον τῶν Ἀγγλικανῶν εἰς
Ἱεροσόλυμα Σουχέλ Νταγούνανη.

Αἱ ἐπιστολαί αὗται ἔχουν ὡς ἔξῆς ἀγγλιστί:

His Paternity Fr. Francesco Patton

Custos of the Holy Land

Saint Saviour's Monastery

Your Paternity, dear Fr. Francesco,

We greet you with deep joy, and with the Paschal hymn

Christ is risen from the dead

Trampling down death by death

And to those in the tomb, bestowing life

and We wish to extend to you Our prayers and best wishes as you celebrate the Easter Feast.

We give thanks to Almighty God that, notwithstanding the present difficult circumstances of the coronavirus, our Brotherhoods have been able to celebrate the Great Holy Week and Pascha in the empty All-Holy and Life-Giving Tomb of our Lord and Saviour Jesus Christ, and all the Holy Places, to the benefit of the Church and our people.

Despite all the restrictions and all the distressing circumstances surrounding the present crisis, our common *martyria* to the resurrection of Jesus Christ has been of paramount significance for our communities here in the Holy City of Jerusalem, as well as our fellow brothers and sisters of the other Abrahamic faiths.

We rejoice in this common witness, and we are thankful to you and your Fraternity for your steadfast commitment to our common mission as guardians of the Holy Places, which continues to bear fruit in this difficult present moment, and “until we all attain to the unity of the faith and of the knowledge of the Son of God,” (Ephesians 4:13). Despite this time of crippling restrictions, we are still able to maintain our important relations for the good of all.

We join in prayer for all those who continue to be affected by the pandemic, especially the sick and all those who care for them. And we remember all who have passed away and those who mourn them. MAY those who carry the yoke of our Lord find rest in their souls (Matt. 11:29).

Your Excellency, We extend the assurance of Our prayers for you, your brothers in Christ, and your community in this Paschal season, and We look forward to meeting again in our Christian fellowship.

Εἰς τήν Πασχάλιον ταύτην ἐπιστολήν τοῦ Μακαριωτάτου, ὁ Κουστωδός ὀσιολογιώτατος π. Φραγκίσκος Παττόν ἀπήντησε διά τῆς κάτωθι ἐπιστολῆς αὐτοῦ:

His Beatitude Theophilos III

Patriarch of Jerusalem

Your Beatitude,

First of all, I want to express my gratitude for your fraternal Easter Wishes and reciprocate them in the words of this beautiful Easter hymn, which we sing in Medieval Latin:

Death and life contended

in a spectacular battle:

the Prince of life, who died, reigns alive...

We know Christ is truly risen from the dead!

To us, victorious King, have mercy!

Amen. Alleluia.

When we celebrate Easter at the Holy Sepulchre, the Holiest Sanctuary under our shared and fraternal care, we understand that hope is not the projection of our desires, but it is the Risen Lord Jesus Christ who has overcome death. In the Easter celebration we understand that the Risen Jesus is the gardener of life, the One who overcame death by passing through it and has conquered all our fears, all our anguish.

Today, just as the pandemic is still sowing death all over the world, we feel that it is our common commitment to accept the invitation that Jesus made to Mary Magdalene: "Go to my brothers and tell them that you have met Me! Tell them I Am alive! Tell them that My grave is empty!". This is the Good News of Easter, and we have to invite all our brothers and sisters to welcome the Risen Lord with faith, because this is the only vaccine that can save from the virus of death, fear and anguish, from the virus of selfishness and evil that infects our humanity and our history, from the virus of a meaningless and aimless life.

We feel that this Easter we have to pray and bring hope especially to the sick, their families, the nurses and doctors who assist them, to those who find themselves passing from this world to the heavenly Father, to all those who are putting their lives at risk to guarantee essential services to our society.

Your Beatitude, we reciprocate your wishes and prayers and we feel deeply united in Christ with you and with all the brothers of the Greek Patriarchate of Jerusalem: united in the care of the Holy Places of Christianity, united in proclaiming the Risen Lord, united in the struggle for the safeguard of Christian freedom, united in the pastoral care of the flock that the Lord has entrusted to us.

With these feelings, we want to express the best wishes of our Fraternity to your Beatitude and to all the community of the Greek Orthodox Patriarchate of Jerusalem.

Christ is risen! He is risen indeed! Amen.

MAY you continue to enjoy a Happy and Holy Eastertide!

Fr. Francesco PATTON OFM

Custos of the Holy Land

H.E. Archbishop Pierbattista Pizzaballa

Apostolic Administrator of the Latin Patriarchate

Your Excellency, dear Archbishop Pizzaballa,

We greet you with deep joy, and with the Paschal hymn

Christ is risen from the dead,

Trampling down death by death,

And to those in the tomb, bestowing life.

We wish to congratulate you on your celebration of Easter, and we give thanks to God that our respective communities have been able to keep the Great Feast of the Resurrection of our Lord and Saviour Jesus Christ. In spite of the enormous difficulties posed by the coronavirus pandemic, we have been able to enter into this great mystery of our faith in our Holy City, in the empty Tomb in the Church of the Anastasis, at the very heart of the divine-human encounter.

We have experienced once again that Christ is the way, the truth, the life, and the resurrection, for he who believes in Him, though he die, yet shall he live, and whoever lives and believes in Him shall never die (John 11:24-25).

We are living through these days joined in prayers of both our Churches, and in our common *martyria* here in the Holy Land. We pray especially for all those in our region and around the world who continue to suffer from the pandemic and its consequences, and we pray fervently for those who have passed away and all who mourn them. MAY those who carry the yoke of our Lord find rest in their souls (Matt. 11:29).

In our united prayer above all we continue to serve our Lord and his Church both here in the Holy City of Jerusalem as well as the Church and all its faithful the world over. For Jerusalem has been throughout the ages, and remains today, the harbour of hope, peace, and of consolation.

We wish to extend you, Your Excellency, the assurance of our prayers for you, your clergy, and your community this Paschal season, and we look forward to meeting again in our Christian fellowship.

—

His Beatitude

Archbishop Nourhan

Armenian Patriarch in Jerusalem

Your Beatitude, dear Archbishop Nourhan,
We greet you with deep joy, and with the Paschal hymn
Christ is risen from the dead,
Trampling down death by death,
And to those in the tomb, bestowing life
and we congratulate you and your community as you celebrate the Great Feast of Pascha.

This difficult and complicated situation of restrictions and hardship that so many are enduring makes us realise how crucial is our common mission as guardians and servants of the Holy Places, especially during this sacred period where we venerate Golgotha and the All-Holy and Life-Giving Tomb from where our Lord and Saviour Jesus Christ was crucified and resurrected. We have been entrusted with this responsibility by Divine Providence, and it is incumbent upon us to enact this sacred trust in all humility and diligence in true collaboration. Let us, as Saint Paul says, "make every effort to maintain the unity of the Spirit in the bond of peace" (Eph. 4:3).

We join with you in keeping in our fervent prayers all those who are affected in any way by this pandemic, especially the sick and those who care for them, and we remember all who have passed away. MAY those who mourn be consoled by the promise of the resurrection.

Your Beatitude, We assure you of our prayers for you, your Brotherhood, and the community that you serve. We wish you from the bottom of our heart both spiritual and bodily health, and look forward to meeting and joining our prayers for the strengthening of both our fellowship and of our common mission and witness in the Holy Places.

MAY the light of the resurrection fill the hearts and minds of all people of good will in this holy Paschal season.

—

The Most Reverend Suheil Dawani

The Episcopal Church in Jerusalem

& the Middle East

Saint George's Cathedral

Your Grace, dear Archbishop Suheil,
We greet you with deep joy, and with the Paschal hymn

*Christ is risen from the dead,
Trampling down death by death,
And to those in the tomb, bestowing life*

and We send our warm congratulations as you and your community celebrate Easter.

We are united in celebrating the Paschal Feast at a time of great difficulty for our Holy City, the Holy Land, and our world. The coronavirus pandemic has meant tremendous hardship for so many, and Jerusalem, usually overflowing with pilgrims and local faithful at this time of year, is practically deserted.

However, we have been able to keep the sacred ceremonies of the Great Holy Week and Easter in the All-Holy and Life-Giving Tomb in our respective Churches, and have been able to share a common *martyria* to the truth and power of the resurrection of our Lord and Saviour Jesus Christ, for He is the resurrection and the life, and he who believes in Him, though he die, yet shall he live, and whoever lives and believes in him shall never die (John 11:24-25). In this way, we have been able to show the world that Jerusalem remains a harbour of hope, peace, and consolation in a challenging time for the human family.

We join our prayers with yours, particularly for all those who are affected by the pandemic, the sick and those who care for them, as well as for those who have passed away and all who mourn.

We wish to extend to you, dear Archbishop Suheil, the assurance of our prayers for you and your family, your clergy, and your community in this Paschal season, and We look forward to meeting again in our Christian fellowship.

With our Patriarchal wishes for Pascha,

Christ is Risen!

THEOPHILOS III

PATRIARCH OF JERUSALEM

Holy City of Jerusalem

Pascha 2020

ΠΑΣΧΑΛΙΟΝ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ Κ.Κ. ΘΕΟΦΙΛΟΥ Γ' 2020

ΘΕΟΦΙΛΟΣ Γ'

Ἐλέω Θεοῦ Πατριάρχης τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ

καὶ πάσης Παλαιστίνης

παντὶ τῷ πληρώματι τῆς Ἑκκλησίας, χάριν καὶ ἔλεος καὶ εἰρήνην
ἀπό τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοδόχου Τάφου
τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ.

θανάτου ἔορτάζομεν νέκρωσιν, Ἄδου τήν καθαίρεσιν,
ἄλλης βιοτῆς, τῆς αἰωνίου ἀπαρχήν καὶ σκιρτῶντες
ὑμνοῦμεν τόν αἴτιον, τόν μόνον εὐλογητόν τῶν πατέρων
θεόν καὶ ὑπερένδοξον.

(Τροπάριον Ζ' ὡδῆς κανόνος Ἀναστάσεως Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ).

Ἐν χαρᾶ ἀνεκλαλήτῳ καὶ πεπληρωμένῃ, καρδίαις καθαραῖς καὶ ἀρρυπώτοις
χείλεσι, φωναῖς ἀκαταπαύστοις καὶ αἰσίαις καὶ ἀλαλαγμοῖς σεμνοῖς ἡ Ἑκκλησία
βοᾷ καὶ διαλαλεῖ κατά τήν νύκτα τῆς Ἀναστάσεως καὶ καθ' ὅλην τήν Πασχάλιον
περίοδον τό «Χριστός ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς
μνήμασι ζωήν χαρισάμενος». Ἐν βεβαιότητι πίστεως τῷ Σταυρῷ θέντι καὶ ἐκ νεκρῶν
Ἀναστάντι Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ καὶ ἐπ' ἐλπίδι Αναστάσεως ζωῆς αἰωνίου, ἡ
Ἐκκλησία ψάλλει «Ἀναστάσεως ἡμέρα καὶ λαμπρυνθῶμεν τῇ πανηγύρει καὶ ἀλλήλους
περιπτυξώμεθα, εἴπωμεν ἀδελφοί καὶ τοῖς μισοῦσιν ἡμᾶς συγχωρήσωμεν πάντα τῇ
Ἀναστάσει».

Τό θαυμαστόν τοῦτο καὶ χαρμόσυνον ἄγγελμα τῆς νίκης τοῦ θανάτου εἴναι ὁ
καρπός τῆς σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ, καθότι «ίδού γάρ ᾔλθε διά τοῦ σταυροῦ χαρά
ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ». Ἡ νίκη τοῦ Χριστοῦ ἐπί τοῦ θανάτου ᾔλθε διά τῆς θυσίας τοῦ
σταυροῦ Αὐτοῦ. Ὁ Χριστός, ὁ Μονογενῆς Υἱός καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, κατελθών εἰς
τήν γῆν ἐκ τῶν κόλπων τοῦ Πατρός, ἐνανθρωπήσας ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας
τῆς Παρθένου, προσήνεγκεν Ἐαυτόν ἐκουσίως τῷ σταυρῷ ὡς ἴερεῖον ἄμωμον διά τήν
ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν. Καθά προεἶπεν ὁ προφήτης Ἡσαΐας «ώς πρόβατον ἐπί¹
σφαγήν ἤχθη καὶ ὡς ἀμνός ἄμωμος ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτόν ἄφωνος» καὶ ὡς
δακτύλῳ Αὐτόν καθυπέδειξεν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής εἰς τόν Ἰορδάνην, κατεδείχθη

ἐν τῷ σταυρῷ «ὁ ἀμνός τοῦ θεοῦ, ὁ αἴρων τήν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου». Τό πλέον θαυμαστόν εἰς τό μυστήριον τοῦτο, τό διόποιον καὶ δεικνύει τήν ὑπερβάλλουσαν ἀγάπην τοῦ θεοῦ πρός ἡμᾶς, εἶναι, ὡς καὶ ὁ ἀπόστολος τῶν ἔθνῶν λέγει, ὅτι «ἐν ᾧ μόλις ὑπέρ δικαίου τις ἀποθανεῖται, Χριστός ὑπέρ ἡμῶν ἀπέθανε ἔτι ἀσθενῶν, ἀμαρτωλῶν καὶ ἀσεβῶν ὅντων ἡμῶν» (Ρωμ. 5, 6-8). Ἀναμάρτητος ὥν ὁ Χριστός, «θεός ὥν ἀληθινός ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ», «ἔαυτόν ἐκένωσε μορφὴν διούλου λαβών» (Φιλιπ. 2, 7), ἐταπείνωσεν Ἐαυτόν, ἀνῆλθε ἐκουσίας ἐπί τοῦ σταυροῦ καὶ διά τοῦ ἀχράντου αἵματος Αὐτοῦ “ὁ πάντων χρεωλύτης ἀνθρώπων ἔσχισε τό χειρόγραφον καὶ ἔδωκε χάριν ὄφλημάτων ἀρχαίων”.

Σαρκί παθών ὑπέρ ἡμῶν ὁ Χριστός καὶ ταφείς, κατῆλθεν εἰς τόν Ἄδην. Ἐν τῇ ἀπληστίᾳ αὐτοῦ ὁ Ἄδης, ἀνέμενε καὶ Τοῦτον, τόν Υἱόν τοῦ θεοῦ, νά καταφάγη. Διά τήν ταπείνωσιν ὅμως τῆς θυσίας Αὐτοῦ, δέν ἡδυνήθη νά ἔχῃ ἰσχύν ἐπ' Αὐτοῦ. Ἡπατήθη ὁ Ἄδης καὶ ἐπικράνθη. Νομίσας ὅτι ἐδέχθη θυητόν, συνήντησε θεόν, θεόν καὶ ἄνθρωπον, τόν θεάνθρωπον Ἰησοῦν Χριστόν, ὁ Ὄποιος τῇ δυνάμει τοῦ Πατρός καὶ τῇ ἴδιᾳ αὐτοφυεῖ Αὐτοῦ δυνάμει, ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ὠδοποίησε πάσῃ σαρκί τήν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν. Ἀνεζήτησε καὶ εἰς τόν Ἄδην ὡς καὶ εἰς τήν γῆν τό ἀπολωλός πρόβατον, ἐκήρυξε εἰς τόν Ἄδαμ καὶ τήν Εὔαν καὶ τούς ἀπογόνους αὐτῶν τό Εὐαγγέλιον τῆς μετανοίας καὶ σωτηρίας καὶ ὡς δεικνύει ἡ Ὁρθόδοξος εἰκὼν τῆς Ἀναστάσεως ἀνέσυρεν αὐτούς μετ' Αὐτοῦ εἰς τόν Παράδεισον. Ἔκτοτε ἐν τῇ δυνάμει καὶ τῇ πίστει τῆς Ἀναστάσεως, οἱ ἄνθρωποι ἀποθνήσκομεν σώματι μόνον, ἀποδυόμεθα τό γήινον σκήνωμα ἡμῶν, καθότι «αἷμα καὶ σάρξ βασιλείαν θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύνανται» (Α' Κορ. 15, 50) καὶ συζῶμεν μετ' Αὐτοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματι, προσδοκῶντες ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωῆς τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.

Τοῦτο τό μυστήριον τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως Αὐτοῦ ὁ Χριστός εἶχε προείπει εἰς τούς φίλους μαθητάς Αὐτοῦ ἔτι ὥν μετ' αὐτῶν εἰς τήν γῆν, μετά δέ τήν Ἀνάστασιν «παρέστησεν Ἐαυτόν αὐτοῖς ζῶντα ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις» (Πράξ. Α', 3), εἰς πολλάς ἐμφανείας μετά τοῦ σώματος Αὐτοῦ τοῦ ἐσταυρωμένου ἐν τύποις τῶν ἥλων, λελαμπρυσμένου καὶ δεδοξασμένου. Διά τῶν αὐτοπτῶν μαθητῶν Αὐτοῦ παρέδωσε τό μυστήριον τοῦτο εἰς τό σῶμα Αὐτοῦ τήν Ἑκκλησίαν, τήν ὁποίαν ἡδραίωσε διά τοῦ Παρακλήτου Πνεύματος, τό ὁποῖον ἀναληφθείς εἰς οὐρανούς ἀπέστειλε παρά τοῦ Πατρός τήν Πεντηκοστήν ἀπό τῆς Ἀναστάσεως ἡμέραν.

Ἐκτοτε ἡ Ἑκκλησία, τῆς ὁποίας κατά τήν τοῦ Κυρίου ἀψευδῆ πρόρρησιν «πύλαι Ἅδου οὐ κατίσχυσουσι» (Ματθ. 16, 18), συνεχίζει τό ἔργον Αὐτοῦ εἰς τήν γῆν. Κηρύττει τόν Χριστόν Ἐναθρωπήσαντα, Σταυρωθέντα καὶ Ἀναστάντα καὶ βαπτίζει εἰς τό ὄνομα Αὐτοῦ τούς εἰς Αὐτόν πιστεύοντας, ἀγιάζει τούτους διά τῶν μυστηρίων αὐτῆς καὶ προσεύχεται ὑπέρ συνδιαλαγῆς τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ὑπέρ τῆς οἰκουμένης ὅλης. Δι' ὅλων αὐτῆς τῶν δυνάμεων συμπαρίσταται εἰς τόν πάσχοντα ἄνθρωπον, προσεύχεται τῷ ἵατρῷ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ ὑπέρ παύσεως τῆς ἐνσκηψάσης τῇ οἰκουμένῃ λοιμικῆς θανατηφόρου νόσου, θεραπείας τῶν προσβεβλημένων καὶ ἐλέους Αὐτοῦ ἐπί τούς ἀνηλεῶς ὑπ' αὐτῆς θανατωθέντας ἐν τῇ βεβαιότητι ὅτι ὡς Ἐκεῖνος “ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλά ζῆ ἐκ δυνάμεως θεοῦ οὕτω καὶ ἡμεῖς εἰ καὶ ἀσθενοῦμεν ἐν Αὐτῷ, ἀλλά καὶ ζησόμεθα σύν Αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ (Β' Κορ. 13, 4).

Προσευχήν ἔτι καὶ ὑπέρ ἐνότητος τῆς Ἑκκλησίας καὶ εἰρήνης τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἀναπέμπει ἡ Σιωνῖτις Μήτηρ τῶν Ἑκκλησιῶν κατά τήν λαμπροφόρον ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως ἀπό τοῦ ζωηφόρου μνήματος, ἐν ᾧ ἐτάφη καὶ ἐξ οὗ ἀνέστη Χριστός καὶ εὑχεται εἰς τό ποίμνιον αὐτῆς εἰς τήν Ἀγίαν Γῆν καὶ ὅπου γῆς τήν δύναμιν καὶ

τήν εύλογίαν τοῦ Ἀναστάντος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Χριστός ἀνέστη

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ, **ΠΑΣΧΑ 2020**

Μετά Πατρικῶν εὐχῶν καὶ Πατριαρχικῶν εὐλογιῶν,

Διάπυρος πρός Κύριον εὐχέτης,

ΘΕΟΦΙΛΟΣ Γ'

Πατριάρχης Ἱεροσολύμων

«ΣΠΟΥΔΑΖΟΝΤΕΣ ΤΗΡΕΙΝ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΕΝ ΤΩ ΣΥΝΔΕΣΜΩ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ» (ΕΦΕΣ. 4,3) Η ΕΝ ΑΜΜΑΝ ΑΔΕΛΦΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΩΝ & ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΩΝ

Ἐν συνεχείᾳ τῆς πρωτοβουλίας τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων καὶ τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου τοῦ Γ', ἡ ὁποία ἀνεκοινώθη τόν Νοέμβριον τοῦ 2019, ἐφιλοξενήθη σήμερον ἡ Ἀδελφική Οἰκογενειακή Συνάντησις εἰς Ἀμμάν, Πρωτεύουσαν τῆς Ἰορδανίας, τῇ παρουσίᾳ Προκαθημένων καὶ Ἀποστολῶν διαφόρων Ὀρθοδόξων Ἔκκλησιῶν.

Ο σκοπός τῆς συναντήσεως αὐτῆς ἵτο ἡ ἀνανέωσις τοῦ διαλόγου καὶ ἡ προώθησις τῆς ἐνότητος μεταξύ ἀδελφῶν ἐντός τῆς Ὀρθοδόξου Κοινωνίας.

Ἐπί τῇ λήξει τῆς Συναντήσεως οἱ Προκαθήμενοι καὶ οἱ Ἀπεσταλμένοι ἔξέδωσαν τήν ἐπομένην Δήλωσιν:

The Amman Fraternal Familial Gathering of the Orthodox Primates and Delegates.

Dialogue and Unity

February 25-27/2020 – Amman-Jordan

Press Release

On FEBRUARY 26, 2020, a meeting of Primates and representatives of Local Orthodox Churches was held in Amman, Jordan, with the primary view of unity and reconciliation within Holy Orthodoxy. The participants noted their understanding of the anguish of the Patriarchate of Jerusalem for the imminent danger of schism within our Orthodox Communion.

Participating in the meeting were delegations of: the Orthodox Church of Jerusalem led by His Beatitude Patriarch Theophilos of Jerusalem, the Russian Orthodox Church led by His Holiness Patriarch Cyril of Moscow and All Russia, the Serbian Orthodox Church led by His Holiness Patriarch Irinej of Serbia, the Romanian Orthodox Church led by His Eminence Metropolitan Nifon of Targoviste, the Polish Orthodox Church led by His Eminence Archbishop Abel of Lublin and Chełm, and the Orthodox Church of the Czech Lands and Slovakia led by His Beatitude Metropolitan Rastislav of the Czech Lands and Slovakia.

The participants expressed their gratitude to His Majesty King Abdullah II, King of the Hashemite Kingdom of Jordan and Hashemite Custodian of the Christian and Muslim Holy Places in the Holy Land and to the people of Jordan for facilitating the hosting of this gathering in their capital city, Amman, noting His Majesty's outstanding work in promoting interfaith dialogue internationally.

The participants also thanked the Patriarchate of Jerusalem and His Beatitude Patriarch Theophilos for all the relentless efforts aimed at paving the way for dialogue and bringing brothers together in the precious spirit of unity, noting that the light that emanates from Jerusalem stands as a witness to that Holy City which continuously proclaims its multi-faith and multicultural tapestry rejoicing in its existence as the warm home for the three Abrahamic faiths, Christianity, Judaism and Islam.

The delegations declared that this gathering was to strengthen the fraternal bonds between brothers and their churches, to promote the bonds of peace in Christ among them, to advocate for the unity of the Orthodox churches, and to renew dialogue in the prayerful hope of bringing reconciliation where there has been discord.

In the atmosphere of fraternal love, those gathered for the meeting agreed that decisions concerning issues of Orthodox-wide importance, including the granting of autocephaly to particular Churches, should be finalised in a spirit of pan-Orthodox dialogue and unity, and with pan-Orthodox consensus.

Concerning the current ecclesiastical situation in the Ukraine the participants also recognised that a pan-Orthodox dialogue is necessary for healing and reconciliation.

In the matter concerning North Macedonia, the delegations stated that this matter is to be solved through dialogue within the Serbian Orthodox Church and with pan-Orthodox support.

Regarding Montenegro, the participating delegations urged the relevant authorities to respect and uphold the fundamental right of ownership of property including that of the Church.

The delegations agreed that they should gather as brothers, preferably before the end of this year, to strengthen the bonds of fellowship through prayer and dialogue. The participants hope that His Holiness the Ecumenical Patriarch Bartholomew with his known seniority of honour (πρεσβεία τιμής) will join this dialogue along with his brother Primates.

The delegations embraced the call of their brother Patriarch Theophilos III to hold a prayer for the world, for an end to war, sickness and suffering, and for all the Christians as well as for the unity of the Orthodox Church. This prayer is to be held in the Mother Church, the Church of the Resurrection (Holy Sepulchre) in Jerusalem, before the Holy Tomb of Christ, from which He rose and proclaims peace to the world.

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗΣ ΜΑΚΑΡΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ κ.κ. ΘΕΟΦΙΛΟΥ Γ΄ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ 2019

Ό ουρανός καί ἡ γῆ σήμερον ἡνώθησαν,
τεχθέντος τοῦ Χριστοῦ.

Σήμερον θεός ἐπί γῆς παραγέγονε
καί ἄνθρωπος εἰς οὐρανούς ἀναβέβηκεν.
Σήμερον ὄραται σάρκι
ὅ φύσει ἀόρατος διά τόν ἄνθρωπον.

(Β΄ Στιχηρόν Ιδιόμελον Λιτῆς Χριστουγέννων).

Ἐν χαρᾶ πεπληρωμένη, ἐν ἀγαλλιάσει, εὐχαριστίᾳ καί δοξολογίᾳ, ἡ Ἐκκλησία ἀνά τόν κόσμον ἔορτάζει σήμερον τήν Μητρόπολιν τῶν ἔορτῶν, τήν ἔορτήν τῆς ἐκ Παρθένου κατά σάρκα Γεννήσεως τοῦ Κυρίου καί θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Κατά τήν ἔορτήν ταύτην ἡ Ἐκκλησία εὐχαριστεῖ τόν θεόν, διότι πιστός ὁν ἔξεπλήρωσε τάς διά τῶν προφητῶν ἐπαγγελίας Αὔτοῦ πρός τόν ἄνθρωπον. «Λύτρωσιν ἀπέστειλε τῷ λαῷ Αὔτοῦ (Ψαλμ. 110, 9). Ἐλεήμων καί φιλάνθρωπος ὁ θεός, «ὑπερεῖδε τούς χρόνους τῆς ἀγνοίας» (Πράξ. 17, 30) καί τῆς ἀποστασίας τοῦ ἄνθρωπου καί «ἐπεδήμησε πρός τούς ἀποδήμους τῆς αὐτοῦ χάριτος». Τόν ἄνθρωπον δραπέτην ὅντα ὡς ἀποδράσαντα τῆς πρός Αὔτον κοινωνίας κατά τόν ἄγιον Κύριλλον

Ἀλεξανδρείας (*P.G. 75 908C*), ὁ θεός ἀνεζήτησε, εὗρε ὡς τό πλανηθέν πρόβατον, ἀνεκαίνισεν, ἀνεγέννησεν, ἐζωοποίησε, «μετεστοιχείωσε» καὶ ἐπανήνωσεν εἰς τήν κοινωνίαν, τήν ὅποιαν εἶχε μετ' Αὐτοῦ ἄμα τῇ δημιουργίᾳ ἐν τῷ Παραδείσῳ.

Τοῦτο ἐποίησεν ὁ θεός Πατήρ ἐν τῷ Υἱῷ Αὐτοῦ τῷ Μονογενεῖ. «Οτε ἦλθε τό πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλε τόν Υἱόν Αὐτοῦ εἰς τόν κόσμον, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπό νόμου, ἵνα τούς ὑπό νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τήν νιοθεσίαν ἀπολάβωμεν», (*Γαλ. 4, 4-5*). Ο Πατήρ ηύδοκησε καὶ «ὁ λόγος σάρξ ἔγένετο» (*Ιω. 1, 14*). Κατά Κύριλλον Ἀλεξανδρείας «Ο ἐν ἀρχῇ θεός λόγος, ἐν κόλποις ὡν τοῦ Πατρός, ὑπέμεινε τήν δι' ἡμᾶς κένωσιν ἐκών καὶ γέγονε σάρξ, τουτέστιν ἀνθρωπος, ἐταπείνωσεν ἐαυτόν δι' ἡμᾶς καὶ ἐχρημάτισεν νίος ἀνθρώπου, ἵνα δι' Αὐτοῦ ἡμεῖς πλουτήσωμεν Πατέρα τόν θεόν, ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου, προσέλαβε σῶμα οὐκ ἄψυχον οὐδέ ἄνουν ἀλλά ἐψυχωμένον ψυχῇ λογικῇ, (*Περὶ Ἐνανθρωπίσεως, PG 77, 989D & 1092C*), ἵνα καταστήσῃ τόν ἀνθρωπον «κοινωνόν θείας φύσεως». (*B' Πέτρ. 1, 4*). Τό ἐν τῇ Ἐνανθρωπίσει πρόσλημμα, ἥτοι τήν ἀνθρωπότητα ὅλην, ἡγίασε διά τῆς ζωῆς Αὐτοῦ ὁ Κύριος καί διά τοῦ Σταυροῦ, τῆς Αναστάσεως καὶ Αναλήψεως Αὐτοῦ ἀνεβίβασεν εἰς τόν οὐρανόν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. Ὡ τῆς φιλανθρωπίας! Ὡ τῆς εύνοίας! Ὡ τῆς δωρεᾶς! Ο θεός ἐν τῷ Χριστῷ κατῆλθεν εἰς τήν γῆν καὶ ἀνεβίβασε τόν ἀνθρωπον εἰς τόν οὐρανόν.

Τό ὑπέρ φύσιν καὶ λόγον οὐράνιον μυστήριον τοῦτο ἔλαβε χώραν ἐν χρόνῳ καὶ τόπῳ, ἐπί Καίσαρος Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου καὶ εἰς Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἀπερίττῳ σπηλαίῳ τούτῳ, συνεργούντων καὶ μαρτυρούντων τῶν στοιχείων τῆς φύσεως καὶ Δυνάμεων Ἀσωμάτων. Ταῦτα κατά τόν θεολόγον τῆς ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ ἡμῶν μιᾶς ὑποστάσεως καὶ δύο φύσεων, θελήσεων καὶ ἐνεργειῶν ἄγιον Σωφρόνιον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων ἕσαν «ἡ ἀστροκίνητος ἔλκυσις τῶν μάγων, ἡ τῶν ποιμένων οὐράνιος μύησις, ἡ δωροφορία καὶ ἡ προσκύνησις», (*Συνοδική Ἐπιστολή PG 87, 3176D*). Μάγοι Περσῶν βασιλεῖς ὑπό ἀστέρος ὁδηγούμενοι καὶ ποιμένες ἀγραυλοῦντες ὑπό ἀγγέλων διά τοῦ «Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπί γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εύδοκίᾳ» (*Λουκ. 2, 14*), προσκαλούμενοι, ἐπί τό αὐτό συνήντησαν καὶ ἔκθαμβοι πεσόντες προσεκύνησαν, «εἴδον γάρ ἐν τῷ σπηλαίῳ βρέφος κείμενον τόν ἄναρχον».

Τήν ἀπαρχήν ταύτην τῶν μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ παρέλαβε ἀπό τούς αὐτόπτας καὶ αὐτηκόους μάρτυρας αὐτοῦ καὶ διατηρεῖ ἀνά τούς αἰῶνας ἡ Ἐκκλησία. Διά τοῦ μυστηρίου τούτου διαπαιδαγωγεῖ, διαπλάσει, εἰρηνοποεῖ, ζωοποιεῖ καὶ ἀγιάζει τά μέλη της. Τοῦτο διακηρύσσει τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακράν ἔως τῶν περάτων τῆς οἰκουμένης. Διά τούτου ἔξασκει τήν εἰρηνευτικήν αὐτῆς ἀποστολήν εἰς τόν κόσμον ὅλον, «τήν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, τήν ὅποιαν ἔδωσεν εἰς αὐτήν ὁ θεός» (*B' Κορ. 5, 18*), «ὁ καταλλάσσων τούς ἀνθρώπους ἐαυτῷ», (*B' Κορ. 5, 19*) ἐν τῇ Ἐνανθρωπίσει τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ.

Τό ὑπερφυές καὶ σωτήριον μυστήριον τοῦτο κηρύσσει καὶ ἡ τῶν Ἱεροσολύμων πρώτη Ἐκκλησία τῆς Χριστιανοσύνης, ἀπό τοῦ τόπου, ἐν ᾧ τοῦτο ἐπεφάνη, ἀπό τοῦ θεοδέγμονος σπηλαίου καὶ ἀπό τῆς ἐπ' αὐτοῦ Κωνσταντινείου καὶ Ἰουστινιανείου Βασιλικῆς, εὐλογοῦσα τό ποίμνιον αὐτῆς ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γῇ καὶ ὁπουδήποτε ἀνά τόν κόσμον, ὑποδεχομένη ἐν χαρᾷ ὡς ποίμνιον αὐτῆς τούς τιμῶντας Βηθλεέμ τήν ἀγίαν καὶ τούς προσκυνοῦντας τήν φάτνην, «ἐν ᾧ ἀνεκλίθη ὁ ἄχωρητος», εύσεβεῖς προσκυνητάς καὶ προσευχομένη ὑπέρ εύημερίας, εἰρήνης καὶ ἀγαθῆς καταστάσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει Βηθλεέμ, ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2019

Διάπυρος πρός Κύριον εύχέτης,

ΘΕΟΦΙΛΟΣ Γ'

Πατριάρχης Ἱεροσολύμων

ΠΑΣΧΑΛΙΟΝ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ Κ.Κ. ΘΕΟΦΙΛΟΥ Γ' 2019

Ἐλέω Θεοῦ Πατριάρχης τῆς Ἀγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ

καὶ πάσης Παλαιστίνης

παντὶ τῷ πληρώματι τῆς Ἔκκλησίας, χάριν καὶ ἔλεος καὶ εἰρήνην

ἀπό τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοδόχου Τάφου

τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ.

«Ἴησοῦν ζητεῖτε τόν Ναζαρηνόν τόν ἐσταυρωμένον· ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὕδε· ἵδε ὁ τόπος, ὅπου ἔθηκαν αὐτόν» (Μάρκ. 16, 6).

Τόν χαρμόσυνον καὶ ἐλπιδοφόρον λόγον τοῦτον ἥκουσαν διά στόματος φαεσφόρου ἀγγέλου, καθημένου ἐπί τοῦ τάφου, αἱ μυροφόροι γυναῖκες, αἱ ὅποιαι ἦλθον τήν πρωΐαν τῆς μιᾶς τῶν Σαββάτων, διά νά ἀλείψωσιν ἀρώμασι τόν Ἰησοῦν.

Οἱ ἀγγελικοί λόγοι ἐπεβεβαιώθησαν ἐκ τῆς θέας τοῦ κενοῦ μνημείου, ἐκ τῆς θέας τῶν «κειμένων ὁθονίων καὶ τοῦ σουνδαρίου, οὐ μετά τῶν ὁθονίων κειμένου ἄλλα χωρίς ἐντετυλιγμένου εἰς ἔνα τόπον» (Ιω. 20, 7). Πολλῷ πλέον ὅμως ἐπεσφραγίσθησαν ἐκ τῆς θέας αὐτοῦ τοῦ Ἀναστάντος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστός διά τοῦ Σταυροῦ ἦλθεν εἰς τόν Ἀδην καὶ ὁ Ἀδης οὐκ ἴσχυσεν Αὔτοῦ, οὐκ ἐκράτησεν Αὔτόν. Ὁ Κύριος κατελθών εἰς τόν Ἀδην, ἀπέσπασεν ἐξ ἐκείνου τούς ἀπ' αἰώνων πεπεδημένους. Ἀνέσυρε αὐτούς ἐκ τῆς κολάσεως, «ἐπέστη βοῶν τοῖς ἐν Ἀδῃ, εἰσάγεσθε πάλιν εἰς τόν Παράδεισον». «Σταυρωθείς ὁ Κύριος ἐξ ἀσθενείας, ζῆ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ» (Β΄ Κορ. 13, 4), ἀνέστη τῇ θεανθρωπίνῃ δυνάμει Αὔτοῦ καὶ ἐφάνη εἰς τάς μυροφόρους γυναῖκας καὶ εἰς τούς μύστας ἀποστόλους εἰς πλείστας ἐμφανείας. Ὁφθη αὐτοῖς εἰς τό ὑπερῷον τήν πρώτην καὶ τήν ὄγδοην ἀπό τῆς Ἀναστάσεως ἡμέραν (Ιω. 20, 19 & 26), εἰς τήν πορείαν πρός Ἐμμαούς (Λουκ. 24,

15), εἰς Ἱερουσαλήμ «εἰς τούς ἔνδεκα ἡθροισμένους καὶ τούς σύν αὐτοῖς» (Λουκ. 24, 33), «οὐχί ὡς πνεῦμα, ὅπερ σάρκα καὶ ὄστέα οὐκ ἔχει» (Λουκ. 24, 39), ἀλλά μετά τοῦ σώματος Αὐτοῦ τοῦ λελαμπρυσμένου καὶ δεδοξασμένου, «ἔχοντος τούς τύπους τῶν ἥλων εἰς τάς χεῖρας καὶ τούς πόδας» (Λουκ. 24, 40) «ζητῶν παρ' αὐτῶν βρώσιμον καὶ λαμβάνων ἵχθυός ὁπτοῦ μέρους καὶ ἀπό μελισσίου κηρίου καὶ ἐσθίων ἐνώπιον αὐτῶν» (Λουκ. 24, 41-43).

«Παραστήσας ἔαυτόν ζῶντα ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα» (Πράξ. 1, 3), ἀνελήφθη ἐν δόξῃ ἀπό τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν εἰς τούς οὐρανούς, ἀπέστειλε παρά τοῦ Πατρός εἰς τούς συνηγμένους ἐν τῷ ὑπερῷῳ ἀποστόλους Παράκλητον ἄλλον, τό Πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ δι' αὐτῶν ἐσαγήνευσε τήν Οἰκουμένην, ἐγκατέστησε καὶ ἔπιξεν ἐν τῷ κόσμῳ τήν Ἑκκλησίαν.

Τήν Ἑκκλησίαν ἄφησεν ὁ Κύριος μάρτυρα τῆς ἀληθείας Αὐτοῦ καὶ συνεχιστήν τοῦ ἔργου Αὐτοῦ. Η Ἑκκλησία ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι διδάσκει καὶ κηρύττει Αὐτόν Ἐνανθρωπίσαντα, Σταυρωθέντα καὶ Ἀναστάντα. Διδάσκει διά τοῦ λόγου καὶ πράττει διά τῶν ἔργων, ἀγιάζει διά τῶν Μυστηρίων. Μεταδίδει τήν θείαν Χάριν, μεταμορφώνει τά ἥθη, τήν ζωήν καὶ τό «εἰναι» τῶν ἀνθρώπων. Γίνεται αὕτη παράδεισος καὶ οὐρανός, ὡς λέγει τό τροπάριον, «ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες τῆς δόξης Σου, ἐν οὐρανῷ ἐστάναι νομίζομεν». Η Ἑκκλησία εἶναι ἐπί τῆς γῆς ὅασις πηγῆς ὕδατος ζῶντος, ἀληθείας εἰρήνης, δικαιοσύνης, ἀδελφοσύνης, συνδιαλλαγῆς, ἀγαλλιάσεως καὶ χαρᾶς πεπληρωμένης. Αὕτη ἀποσοβεῖ πολέμους, διαλύει τήν διχόνοιαν καὶ ἐνώνει ἔθνη. Η Ἑκκλησία, διατηρεῖ καὶ προστατεύει τό περιβάλλον καὶ τήν κτίσιν ὡς δημιουργίαν τοῦ θεοῦ διά τήν κατοίκησιν τῶν ἀνθρώπων.

Η τῶν Ἱεροσολύμων Ἑκκλησία, ὡς Μήτηρ τῶν Ἑκκλησιῶν, ἐπιτελεῖ τό προσκυνηματικόν, ποιμαντικόν καὶ σωστικόν αὐτῆς ἔργον ἐπί τῶν θείων σκηνωμάτων, ἐπί τῶν τόπων τῶν ἀγιασθέντων διά τῆς χάριτος τοῦ Ἐνανθρωπίσαντος, Σταυρωθέντος καὶ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντος Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐξ αὐτῶν καὶ δή ἔξ αὐτοῦ τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοδόχου Τάφου ἐν τῇ προσφορᾷ τῆς ἀναιμάκτου θυσίας «κατά τήν σωτήριον καὶ φωτανγῆ νύκτα τῆς λαμπροφόρου ἡμέρας τῆς Ἀναστάσεως» προσευχόμεθα ὑπέρ εἰρηνεύσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ δή τῆς ἀνειρηνεύτου Μέσης Ἀνατολῆς, ὑπέρ παύσεως τῶν σχισμάτων τῶν Ἑκκλησιῶν καὶ τῆς ἐνότητος τῆς Ὄρθοδόξου Ἑκκλησίας ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης καὶ χαιρετίζομεν τό εύσεβές ποίμνιον Ἁμῶν ὅπου γῆς καὶ τούς εὐλαβεῖς προσκυνητάς καὶ εὐχόμεθα εἰς πάντας τήν χαράν, τήν δύναμιν, τήν ἐλπίδα καὶ τό φῶς τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ.

Χριστός Ἀνέστη!

Ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ **ΠΑΣΧΑ 2019.**

Μετά Πατρικῶν εὐχῶν καὶ Πατριαρχικῶν εὐλογιῶν,

Διάπυρος πρός Κύριον Εύχέτης,

ΘΕΟΦΙΛΟΣ Γ'

Πατριάρχης Ἱεροσολύμων

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΚ ΤΗΣ ΑΡΧΙΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΝ ΣΤΑΘΜΟΝ ANT1 ΤΗ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ Κ. ΑΛΙΚΑΚΟΥ

Άριθμ. Πρωτ.

133

Πρός: Τηλεοπτικό Σταθμό ANTENNA

Εντιμότατοι κύριοι,

Αναφορικά με το ζήτημα που δημιουργήθηκε εξ αφορμής της επικείμενης κυκλοφορίας από τις Εκδόσεις Εκκρεμές, ενός βιβλίου του δημοσιογράφου Δημήτρη Αλικάκου και τίτλο «Λύτρωση – Περί του Αγίου Φωτός» εκθέτουμε τα παρακάτω:

- Α)** Ο συγγραφέας επισκέφτηκε το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων και συναντήθηκε με στελέχη του αρχικά προς κάλυψη πνευματικών του αναγκών και ακολούθως στα πλαίσια έρευνας γύρω από την ιστορία του Πατριαρχείου μας.
- Β)** Οι όποιες βιντεοσκοπημένες συνεντεύξεις ισχυρίζεται πως έχει στην διάθεσή του έλαβαν χώρα παρανόμως, εν αγνοία των συνομιλητών του, και χωρίς φυσικά την απαραίτητη συγκατάθεσή τους.
- Γ)** Από όσα βίντεο είδαν το φως της δημοσιότητας είναι προφανής η δόλια συρραφή (μοντάζ) με σκοπό την εξαγωγή του «επιθυμητού» αποτελέσματος, ενέργεια η οποία εκτός από ηθικά κατακριτέα, είναι και ποινικώς ελεγκτέα.
- Δ)** Ήδη έχει δρομολογηθεί προς την εταιρία google κάθε απαραίτητη υόμιμη ενέργεια για αφαίρεση των επίμαχων βίντεο από το διαδίκτυο ως προϊόντων παράνομης υποκλοπής, που περιέχουν παραπλανητικό και συκοφαντικό περιεχόμενο και δυσφημούν πρόσωπα και Αλήθειες της Πίστεώς μας. Σε κάθε περίπτωση ρητά επιφυλασσόμαστε παντός εν γένει νομίμου δικαιώματός μας αναφορικά με τις απαραίτητες δικαστικές ενέργειες που εκ των πραγμάτων θα λάβουν χώρα.
- Ε)** Τα όσα αναγράφονται στο επίμαχο βιβλίο αποτελούν προϊόν φανταστικών ιστοριών επινόησης του συγγραφέα με προφανή στόχο τον σκανδαλισμό των πιστών και την αποκόμιση οικονομικού οφέλους από τις πωλήσεις του βιβλίου. Η επιλογή κυκλοφορίας του επίμαχου βιβλίου την δεδομένη χρονική συγκυρία, μεσούσης της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαροκοστής και οδεύοντας η Εκκλησία μας προς το Άγιον Πάσχα αποδεικνύει πέραν πάσης αμφιβολίας τα βαθύτερα κίνητρα του συγγραφέα και του εκδοτικού οίκου.
- ΣΤ)** Η επίσημη θέση του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων για την τελετή του Αγίου

Φωτός είναι εκείνη η οποία περιέχεται στο πρόγραμμα της τελετής του Αγίου Φωτός του Μεγάλου Σαββάτου εκάστου έτους, στην ιστοσελίδα του Πατριαρχείου, στις μελέτες των Αγιοταφιτών Πατέρων και δη του μακαριστού Αγιοταφίτου Καλλίστου Μηλιαρά στο περιοδικό «Νέα Σιών» και σε ό,τι συνάγεται εκ της Αγίας Γραφής και των Πατέρων της Εκκλησίας.

Ιεροσόλυμα, 18 Μαρτίου 2019,

Με εκτίμηση,

ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ

Άρχιεπίσκοπος Κωνσταντίνης

Γέρων Άρχιγραμματεύς

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗΣ ΜΑΚΑΡΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ κ. κ. ΘΕΟΦΙΛΟΥ Γ' ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ 2018

Βηθλεέμ έτοιμαζον, εύτρεπιζέσθω ἡ φάτνη,
τό Σπήλαιον δεχέσθω, ἡ ἀλήθεια ἥλθε, ἡ σκιά παρέδραμε
καί θεός ἀνθρώποις ἐκ Παρθένου πεφανέρωται
μορφωθείς τό καθ' ἡμᾶς καί θεώσας τό πρόσλημμα.
(Ἰδιόμελον ἀκολουθίας Μεγάλων Ὡρῶν Χριστουγέννων,
Ποίημα ἀγίου Σωφρονίου Πατριάρχου Ιεροσολύμων).

Κατά τάς χαρμοσύνους ἡμέρας τοῦ Δωδεκαημέρου, ἔξαιρέτως δέ κατά τήν σήμερον ἡμέραν τῶν Γενεθλίων τοῦ Χριστοῦ, πρωτίστως δοξολογικῶς καί εὐχαριστιακῶς ἡ Ἐκκλησία, κοινωνικῶς δέ καί ἡ ἀνθρωπότης ὅλη, ἐορτάζουν γεγονός ὑπερφυές καί ἔξαίσιον, μυστήριον ξένον καί παράδοξον, ὑπερβαῖνον πᾶσαν ἀνθρωπίνην ἔννοιαν.

Τό ἔόρτιον γεγονός τοῦτο εἴναι ἡ σάρκωσις, ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Θεοῦ Λόγου. «Ο Λόγος σάρξ ἐγένετο καί ἐσκήνωσε ἐν ἡμῖν» (Ιω. 1, 14) κατά τόν Εὐαγγελιστήν τῆς ἀγάπης. Ἐν τῇ ὑπερβολῇ τῆς ἀγάπης Αὔτοῦ πρός τόν ἄνθρωπον ὁ θεός Πατήρ

ἡμῶν ηὐδόκησε καί ὁ Υἱός Αὐτοῦ, Υἱός ἀνθρώπου γέγονε, σαρκωθεὶς καί τεχθεὶς κατά σάρκα ἐκ τῆς ἀγίας καί ἀμώμου Παρθένου. «Οὐ θεός ὥφθη σαρκοφόρος ἐπί τῆς γῆς καί τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη» κατά τὸν ὑμνῳδόν τῆς Ἐκκλησίας. «Οὐ Υἱός τοῦ Θεοῦ», κατά τὸν θεοφόρον πατέρα ἄγιον Ἰωάννην Δαμασκηνόν, «μεταλαμβάνει τοῦ χείρονος, ἡτοι τῆς ἡμετέρας ἀνθρωπίνης φύσεως, ἵνα δι' Ἔαντοῦ ἐν Ἔαντῷ ἀνακαινίσῃ τὸ κατ' εἰκόνα καί καθ' ὅμοίωσιν καί τῇ τῆς ζωῆς κοινωνίᾳ ἔλευθερώσῃ ἡμᾶς τῆς φθορᾶς, ἀπαρχή γενόμενος τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως καί τὸ ἀχρειωθέν καί συντριβέν σκεῦος ἀνακαινίση» (Ἐκδ. Ὁρθοδ. Πίστεως, οζ'). Τὴν φιλάνθρωπον ἐνέργειαν ταύτην τοῦ Θεοῦ Γρηγόριος ὁ θεολόγος ὀνομάζει «ἐπιδημίαν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν, ἵνα ἡμεῖς οἱ ἀνθρωποι εἰς οὐρανόν ἐνδημήσωμεν» (PG 36, 316A).

Ἡ ἐκ τῆς ἀειπαρθένου κατά σάρκα γέννησις τοῦ Θεοῦ Λόγου λαμβάνει χώραν εἰς τούς χρόνους ἀπογραφῆς τῆς οἰκουμένης ἐπί Καίσαρος Ὀκταβιανοῦ Αὔγούστου καί ἐπί Ἡράδου τοῦ βασιλέως εἰς τὴν πόλιν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας, (Λουκ. 2, 1 & Ματθ. 2, 1). Τότε διά τὸ μή εἶναι τόπον ἐν τῷ καταλύματι (Λουκ. 2, 7), ὁ Χριστός «λαθών ἐτέχθη ὑπό τὸ σπήλαιον». Οὐχ ἦττον τὸ ὑπό τὴν γῆν διά τούς ισχυρούς τῆς γῆς κεκρυμμένον, ἡτοι ἡ κένωσις τῆς Ἐνανθρωπήσεως καί τῆς κατά σάρκα Γεννήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου καί ἡ πτωχεία τοῦ σπηλαίου καί τῶν σπαργάνων, ἀπ' οὐρανῶν ὑπό τοῦ Θεοῦ εἰς τούς ἀνθρώπους γνωρίζεται. Οὐ θεός δι' ἀστέρος καλεῖ μάγους δωροφοροῦντας ἀπό ἀνατολῶν (Ματθ. 2, 1) καί ποιμένας ἀγραυλοῦντας, δι' ἀγγέλων, ψαλλόντων «Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καί ἐπί γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εύδοκίᾳ», (Λουκ. 2, 14).

Τό οὐράνιον καί θεῖον μήνυμα τοῦτο τῆς εἰρήνης τοῦ Ἀρχοντος τῆς εἰρήνης, τοῦ Ἀγγέλου τῆς μεγάλης Βουλῆς, ἡτοι τῆς συνδιαλλαγῆς, τῆς συγκαταβάσεως τοῦ Θεοῦ πρός ἡμᾶς τούς ἀνθρώπους, τῆς συγγνώμης, τῆς ἄκρας ταπεινώσεως, ἡ ὅποια ἔφθασε καί μέχρι τῆς θυσίας τοῦ Σταυροῦ, ἐνστερνίζεται, οἰκειοποιεῖται, ἐπαγγέλλεται, ἔξασκει καί κηρύττει ἡ ὑπό τοῦ Ἐνανθρωπήσαντος Χριστοῦ ἰδρυθεῖσα Ἐκκλησία, πρός τούς ἐγγύς καί τούς μακράν, πρός τὰ μέλη αὐτῆς καί τὸν κόσμον ὅλον, ἀνεξαρτήτως φυλῆς, θρησκεύματος, ἐθνικότητος, χρώματος καί γλώσσης, καλοῦσα καί λέγουσα ὡς ὁ ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν «προσλαμβάνετε ἀλλήλους καθώς καί ὁ Χριστός προσελάβετο ἡμᾶς εἰς δόξαν θεοῦ», (Ρωμ. 15, 7).

Ἴδιαιτέρως ἐκπέμπει τό μήνυμα τοῦτο πρός τούς ισχυρούς τῆς γῆς, τούς κατευθύνοντας τάς ζωάς τῶν ἀνθρώπων καί καθορίζοντας τάς ἔξελίξεις εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν καί τὴν Ἀγίαν Γῆν, ἵνα μή φυσιῶνται καί ὑπεραίρωνται, ἀλλά ἵνα ὡς ἄρχοντες διακονῶσι ἐν δικαιοσύνῃ καί ἀληθείᾳ τὴν εὐημερίαν, τὴν ἀξιοπρέπειαν καί τὴν ἐλευθερίαν τῶν λαῶν αὐτῶν.

Ἡ Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ ἔχουσα κατ' ἔξοχήν ἔξ ὄλων τῶν Ἐκκλησιῶν τὸ προνόμιον τῆς εὐλογίας νά διακονῇ τὸν Ἐνανθρωπήσαντα Χριστόν εἰς τὸ θεοδέγμον Σπήλαιον καί τὴν ἀνωθεν τούτου Κωνσταντίνειον καί Ἰουστινιάνειον Βασιλικήν προσεύχεται ὑπέρ εἰρηνεύσεως τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, εὐημερίας τῆς πόλεως Βηθλεέμ, ἐνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν καί εύχεται εἰς τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα αὐτῆς, τὸ διαβιοῦν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς καί ὅπουδήποτε γῆς, ζωῆς, ὑγιείαν, εἰρήνην, εὐημερίαν, πρόοδον, προκοπήν καί σωτηρίαν καί εἰς τοὺς προστρέχοντας ἐκ περάτων τῆς οἰκουμένης εύσεβεῖς προσκυνητάς, τὴν χάριν, τὴν δύναμιν, τὴν εἰρήνην καί τὴν εὐλογίαν τοῦ δι' ἡμᾶς σαρκί νηπιάσαντος καί ἐκ τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας σαρκί τεχθέντος θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Διάπνυρος πρός Κύριον εύχέτης,

ΘΕΟΦΙΛΟΣ Γ'

Πατριάρχης Ιεροσολύμων